

Saamen kielen ja kulttuurin aseman edistäminen Inarin kunnassa - yhteishankehakemus Lapin hyvinvointialueen ja saamelaisalueen koulutuskeskuksen kanssa EU:n CERV- rahoitushakuun

Kunnanhallitus 20.10.2025
495/00.01.05/2025

Valmistelija

Viestintä- ja yhteistoimintapäällikkö

Yksi Inarin kuntastrategian 2030 painopisteistä on saamen kielten ja kulttuurin aseman edistäminen yhdessä muiden saamelaisalueen toimijoiden kanssa. Mahdollisella CERV-rahoituksella pyritään saamaan kuntaan lisäresursseja strategian toteuttamiseksi ja uusien, pysyvien toimintatapojen kehittämiseksi. Hankerahoitusta tulee hakea konsortiona. Konsortioon kuuluu Inarin kunnan lisäksi Lapin hyvinvointialue, joka koordinoi projektia sekä Saamelaisalueen koulutuskeskus.

CERV-rahoitusohjelma (kansalaisuus, tasa-arvo, perusoikeudet ja arvot) on EU:n rahoitusohjelma, jonka tarkoituksena on edistää EU:n yhteisiä arvoja, kuten ihmisarvon ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen, kansanvalta ja tasa-arvo. Ohjelmalla on neljä erityistavoitetta, joista syksyllä 2025 rahoitusta on mahdollista hakea tasa-arvon, perusoikeuksien ja sukupuolten tasa-arvoa koskevalla teemalla (CERV-EQUAL). Haun alla on useita painopisteitä, joista Inarin kunnalle keskeisin on julkisille toimijoille tarkoitettu painopiste 6: julkisten toimijoiden tukeminen rasismia, muukalaisvihaa, antisemitismia, muslimivastaisuutta, homo- ja transfobiaa ja kaikkea suvaitsemattomuutta vastaan, mukaan lukien intersektionaalinen syrjintä. Hakuaika päättyy 23.10.2025.

Hankkeen sisältö ja työpaketit Inarin kunnassa

Hankkeen keskeisenä tavoitteena on parantaa saamenkielisten palveluiden näkyvyyttä ja lisätä tietoisuutta kuntalaisten oikeuksista, kunnassa saatavilla olevista saamenkielisistä palveluista sekä kuntalaisten tavoista vaikuttaa ja osallistua kunnan toimintaan, erityisesti saamen kielillä. Hankkeessa toteutettaisiin kolme työpakettia.

Ensimmäinen työpaketti koskee perehdytysmateriaalien luomista. Etenkin saamelaisalueen ulkopuolelta tulevalle työvoimalle nelikieliseen kuntaan ja monikulttuurilliseen työympäristöön siirtyminen voi olla vaikeaa. Tähän sopeutumisen tueksi, sekä saamelaisten oikeuksien ymmärtämiseksi, projektin aikana laadittaisiin sähköinen perehdytyspaketti saamenkielisessä työympäristössä toimimisesta sekä saamelaisten kielellisistä oikeuksista. Perehdytys sisältäisi yleisen osion, sekä kullekin toimialalle spesifioidut moduulit, jotka sisältävät juuri kyseisessä työssä tarvittavaa perehdytystä. Perehdytyksen tarkemmat sisällöt suunnitellaan projektin alussa.

Toinen työpaketti koskee saamenkielisten työntekijöiden tukemista työssä. Inarin kunnassa on lokakuun alussa järjestetty tarvekartoitus, jossa kerättiin tietoa siitä, millaista tukea saamenkielinen henkilöstö kaipaa työssään. Kyselyssä nousi esiin tarve järjestää saamenkieliselle henkilöstölle säännöllistä koulutusta, tukea sekä verkostoitumista esimerkiksi kielenhuollon ja työhyvinvoinnin merkeissä. Projektin aikana pyritäisiin luomaan käytäntö tällaisten koulutuksien järjestämiselle, sisällöille ja kehittämiselle. Samankaltainen käytäntö on ollut jo esimerkiksi Lapin hyvinvointialueella, jossa koulutuksista on saatu hyviä kokemuksia.

Kolmas työpaketti sisältää viestintäkampanjan. Viestintäkampanjan aikana kunnan saamenkielisille palveluille pyritään saamaan enemmän näkyvyyttä esimerkiksi sosiaalisen median videoiden kautta, tekemään kokeiluja ja

laatimaan toimintamalli saamenkielisten työntekijöiden osaamisen hyödyntämiseksi viestinnässä jatkossa. Lisäksi osallisuutta pyritään edistämään järjestämällä tulkkausta kunnan tapahtumiin ja toteuttamalla tulkkausteknisiä kokeiluja mm. valtuuston kokousten osalta sekä edistämällä saamenkielisen toiminnan (esim. saamen kielikahvila) ja asiakaspalautteen keräämisen kehitystyötä.

Hankkeen suunniteltu kesto on kaksi (2) vuotta ajalla 1.11.2026-1.11.2028. Hankkeeseen on budjetoitu tälle ajalle 1 htv hanketyöntekijälle, jonka vastuulla työpakettien toteuttaminen ensisijaisesti olisi. Henkilöstökulujen lisäksi hankkeesta koituu jonkin verran muita kuluja käännösten, tulkkausten, tapahtumakulujen ja koulutuslaskut lisenssin muodossa. Arvioidut kokonaiskustannukset ovat noin 250 000 €, josta Inarin kunnan omarahoitusosuus on 10 %. Omarahoitusosuus on suunniteltu katettavan työpanoksella, ensisijaisesti viestintä- ja yhteistoimintapäällikön sekä sivistysjohtajan asiantuntijatyönä hanketyöntekijän ohjauksessa ja muussa toteutuksessa. Ohessa hankehakemus ja budjettilaskelma, joita tarkennetaan haku-aikaan mennessä tarvittaessa.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Tommi Kasurinen

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää

1. että Inarin kunta hakee yhdessä Lapin hyvinvointialueen ja Saamelaisalueen koulutuskeskuksen kanssa rahoitusta EU:n CERV-rahoitusohjelmasta 23.10.2025 päättyvässä haussa. Inarin kunnan hankeosuuden tavoite on edistää saamen kielen ja kulttuurin asemaa Inarin kunnassa
2. valtuuttaa kunnanjohtajan tai hallintojohtajan allekirjoittamaan rahoitushakemuksen Inarin kunnan osalta ja tekemään teknisiä muutoksia sekä täydennyksiä kustannusarvioihin tarvittaessa ennen hakemuksen jättämistä
3. nimetä hankkeen ohjausryhmään luottamushenkilöedustajan.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös